

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	48 K
Félévre	24 K
Negyedévre	12 K
Egy óra	4 K

Egyes szám ára 16 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MAYER JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Zápolya-utca 1. sz. Telefonszám: 21.

MEGJELENIK MINDENNAP, VASÁR-
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELEVEL.

Nagybecskerek, 1918.

XLVII. évfolyam, 161. szám.

Szerda, július 17.

A nagy nyugati offenzíva.

Párisban hallják már az ágyuzást. — 13.000 fogoly. — Béke csak akkor lesz, ha Lloyd Georgeék távoznak.

London, július 17. Az alsóházban Bonar Law közölte Lloyd George-nak a főhadiszállásról nyert ama értesítést, hogy Foch tábornok a küzdelmek eredményével meg van elégedve. Az ellenség 70 kilométeres fronton támadott Reimstől keletre és nyugatra, a várost azonban nem támadták meg. Reimstől nyugatra 36 kilométer szélességben, négy-öt kilométeres mélységben a németek benyomultak a francia állásokba. A Marnetól délre, valamint Reimstől keletre az ellenséget visszavertük, miközben ezer foglyot ejtettünk. Az ellenség súlyos veszteséget szenvedett.

London, július 17. A Reutter-ügynökség jelenti: A németek nagymérvű offenzívája harminc kilométeres fronton fejlődött ki Chateau-Thierry—Blany de—Champagne között. Chateau-Thierry-nél a németek behatoltak a francia vonalakba és elfoglalták Cheryet, Bouglaquit és Fricartot. Az általános helyzet kielégítő. Ugy látszik a németeket sikerült Reimstől keletre feltartóztatni. Reimstől nyugatra azonban az ellenség jelentékeny előrehaladást tett, több helyen elérte a Marne-ot. A támadások célja nyilvánvalóan Reims és a Reimstől délre fekvő hegységekben lévő erős állások.

Genf, július 17. A német offenzíva két szakaszon indult meg Reims—Chateau-Thierry, Reims és az Argonneok között. A német haderők Dormans és Reims között összpontosultak, ahol az ellenség igyekszik átkelni a Marne-on. Az ágyudörgés erőssége Párisban hallatszik.

Genf, július 17. A Havas-ügynökség jelenti: A németek támadását rövid, de heves tüzérségi tűz előzte meg. Az ágyuzás olyan hevességű volt, hogy Párisban is hallható volt.

Reimstől nyugatra sikerült a németeknek átkelni a Marne-on tizenkét kilométeres frontszakaszon, két kilométerre a Marnetól délre, de az amerikaiak visszaállították a helyzetet. Tovább északkeletre Dormans és Reims között az ellenség átlépte védővonalainkat, de feltartóztattuk.

Reims ellen nem indított támadást az ellenség, mert azt hitte, hogy oldal-támadás után önmagától fog elesni a város. Reimstől keletre ötven kilométeres fronton támadott az ellenség, de mindenütt feltartóztattuk.

Lugano, július 17. A „Corriera della Sera“-nak jelenti Párisból:

A német offenzíva megindulásának napján délután és éjjelkor észak felől tompa ütések oly hevességgel követték egymást, amelyek pártját ritkítják. Az égbolt olyan volt, mintha óriási zivatar volna. Világos, hogy a németek új offenzívát kezdtek és pedig éppen azon a napon, amely egybeesik a franciák nemzeti ünnepével.

Ugyanegy időben a németek megkezdtek Páris városának messzehordó ágyúkkal való lövetését. A hangulat mindamelllett nem izgatott.

Ezzel szemben a „Secolo“-nak a következőt jelenti Párisból: A németek tüzérségi előkészítése vasárnap éjjelkor kezdődött és hétfőn hajnalig tartott. Az égbolt valóságos tüztengerhez volt hasonló. Párisban az izgalom óriási.

Rotterdam, július 17. Londoni lapoknak jelenti, hogy a német támadások célja Reims és a környékbeli magaslatok elfoglalása.

Berlin, július 17. A „Localanzeiger“ írja: A német csapatoknak Reims környékén való előrenyomulásával kezdődött az új offenzíva. Ami Párist illeti, csak annyit, hogy más oldalról jön legközelebb a veszély.

Rotterdam, július 17. Maurice tábornok a Daily Chronicle-ban foglalkozik az új offenzívával és többek között így ír:

Reims a franciákra már csak egy nevet jelent. Valószínű, hogy a németek célja a támadással a francia tartalékok felmorzsolása és északról új csapatoknak Reims környékére való vonása. Lehetséges, hogy a Páris elleni bázist akarják ezzel a támadással kibővíteni, de az is lehetséges, hogy a francia hadsereg nagy részét meg akarják verni anélkül, hogy geográfiai céljaik lennének. Lehetetlen megtudni, mit akar Hindenburg.

Berlin, július 17. illetékes német diplomáciai helyen kijelentik, hogy amíg Clemenceau és Lloyd George ülnek a kormányon, addig a béke nem lehetséges. A cél eddig az volt, hogy az entente-nál hassanak a béke elemeire, ezért tette a kancellár is az ismert nyilatkozatát Belgiumot illetően. A helyzet azonban a békére csak akkor lesz alkalmas, ha Lloyd Georgeék letűnnek a szereplés teréről.

Reims eleste előtt.

Rotterdam, július 17. A „Manchester Guardian“ jelenti, hogy Reims feladása minden pillanatban várható.

Vezérkarunk jelentése.

Budapest, július 16. (Hivatalos.) A Stílszi-hágó területén, a Tonale-szorosostól északra, a Judikariában és az asiagói fensikon a tüzérségi harc rendkívüli hevességűvé fokozódott. A Monte Perica és a Monte Asolono területén az ellenség hatalmas rajtaütésszerű tüzérségi előkészítés után négy ízben intézett hatalmas erejű rohamot állásaink ellen. Az 55. hadosztályhoz tartozó csapataink a támadásokat részben tüzeléssel, részben pedig közelharcban visszaverték. Az ellenség véres veszteségei rendkívül nagyok.

Az albániai fronton nincsen különösebb esemény.

A vezérkar főnöke.

Átkelés a Marne-on.

— 13.000 fogoly. —

Berlin, július 17. A nagyfőhadiszállás jelenti: Rupprecht trónörökös hadserege: Az egyes szakaszokon a tüzérségi tevékenység feléledt. Hebuternétől keletre az ellenségnek egy erős támadását visszavertük. Itt az éj folyamán újabb helyi harcok fejlődtek ki.

A német trónörökös hadserege: A tüzérségi harc vezetésének előkészítésében a hadmérnöki csoportoknak kiváló rész jutott. Tüzérségi aknavető és gázszórók megsemmisítő hatásukkal, páncélkocsikkal és lángszórókkal együtt megayıtták az utat az ellenség soraiba.

Böhmé vezérezredes hadserege Dormanstól keletre átkelt a Marne folyón. Pitymalatkor utászok szállították át a rohamcsapatokat. Az éj védelme alatt történt a hidverés.

A Marnetól északra is elragadtuk a franciáknak és az olaszoknak az Ardre és a Marne között levő első állásait.

A légi haderők az alacsony felhők és a veszedelmes szél ellenére is működésben voltak. A repülők kis magasságban bombákkal és géppuskákkal beavatkoztak a földön dúló harcba.

Tegnap 31 ellenséges repülőgépet és 4 kötött léggömböt lőttünk le.

Az eddig beszállított foglyok száma meghaladja a tizenháromezret.

Albrecht Württembergi herceg hadserege: Lotharingiában a Vogézekben és a Sundgauban kis vállalkozásokban foglyokat szállítottak be. (Ludendorff jelentésének kivonata.)

A nők választójoga.

— A Ház mai ülése. —

Budapest, július 17. A képviselőház ma délelőtt Szász Károly elnökletével ülést tartott. Wekerle Sándor betérjlesztette az Oroszországgal, Romániával, Finnországgal kötött békeszerződésről szóló javaslatokat.

Popovics Sándor pénzügyminiszter hat kisebb javaslatot terjesztett be a közszolgálati alkalmazottak fizetését terhelő tartozások rendezéséről. A bejelentést a Ház éljenzéssel vette tudomásul.

Ezután rátértek a nők választói jogára.

Nagyatádi Szabó István és Pallavicini György örgróf személyes kérdésben való felszólalása után Béla Henrik a nők aktív és passzív választójoga mellett beszélt.

Meskó Zoltán bár nagyrabecstüli a nőket, de nem tartja helyesnek, hogy választói jogot kapjanak.

Utána — lapunk zártakor — Vázsonyi Vilmos dr. szólalt fel a nők választójoga mellett.

Az ülés folyik.

Az osztrák kormány válsága.

Bécs, július 17. Politikai körökben a Seidler-kabinet sorsát megpecsételtnek tekintik, mivel a költségvetés megszavazása Seidler személyével kapcsolatban lehetetlen. Seidler el van határozva, hogy a szavazásnak ennek dacára is aláveti magát. Visszalépése a napokban bekövetkezik. Utóda valószínűleg Sylvia Tarocca lesz.

A német területek légi bombázása.

Berlin, július 17. (Wolff-jelentés) Július havában a német hazai területek ellen 33 légi támadást intéztek. Tizenkét támadást Lotharingiából a luxemburgi iparvidékek ellen intéztek. Katonai károk nem voltak. A lakosságból 34-en meghaltak, ugyanannyian súlyosan, 35-en könnyebben megsebesültek.

Török hivatalos jelentés.

Konstantinápoly, július 17. A főhadiszállás jelenti: A Jordántól nyugatra a török haderők elfoglalták az ellenséges állások egy részét. Az ellenséges ellentámadások alkalmával egy lovashadosztályt felmorzsolunk.

Finnország önálló királyság lesz.

Stockholm, július 17. A finn országgyűlés 7 szavazattöbbséggel elfogadta azt a törvényjavaslatot, amely Finnországban a monarchikus államformát akarja életbeléptetni. Az országgyűlés néhány változtatást eszközölt a javaslaton. Eszerint a király az országgyűlés meghallgatása nélkül nem indíthat háborút.

A mai tőzsde.

Budapest, jul. 17. Magyar Hitel 1340, Osztrák Hitel 915, Jelzálogbank 575, Leszámitoló 820, Magyar Bank 960, Agrárbank 1079, Hazai 628, Forgalmi —, Ingatlan —, Fabank 956, Szászvári —, Rima 1135, Közuti 810, Urikány —, Salgó —, Schlick —.

A budapesti rablógyilkosság.

A siketnéma egyedül volt a gyilkos.

Budapest, július 17. A rendőrség tegnap Érsekújvárott letartóztatta Gasparovics Lajos 29 éves, 19. vadászszázaléjbeli közkatonát, akit Rosenthal Adolf Bajnok-utcai asztalosmester meggyilkolásával gyanúsítottak. Gasparovics a nagyanyjánál tartózkodott Érsekújvárott. Mindössze három koronát találtak nála. — Később jelentik telefonon: A tegnap Érsekújvárott letartóztatott Gasparovics Lajos Budapestre szállították és ma szembesítették Tóth Sándor siketnéma suhanéccal, aki azt mondta, hogy Gasparovics egyedül követte el a Bajnok-utcában a rablógyilkosságot.

Gasparovics ezzel szemben kijelentette, hogy ő a kérdésem napon a sztrájk miatt a kaszárnyában volt és nincs része a rablógyilkosságban.

Tóth erre töredelmesen bevallotta, hogy Gasparovicsnak valóban nincs része a gyilkosságban, azt ő egyedül követte el.

HIREK

IDŐJÁRÁS.

A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárás-jelentése.)

Július 17.

Tegnap maximum: 32,5 C°.

Ma reggel: minimum: 18,1 C°.

Ma délel: Barométer 755,2 mm. Hőmérő: 33,6 C°.

Felhőzet: részben borult. Szél: ÉNy.

— Szerényi Bécsbe utazott. Pozsonyból táviratozzák: A király-ünnepség program-szerűen folyt le tegnap. A királyi pár délután 5 órakor elutazott. Utjára Szerényi József báró elkísérte, aki a mai napot tárcagyekben Bécsben tölti.

— Eljegyzés. Dr. Hoffmann János, a 13. vadászszázaléj tart. főhadnagyja, vasárnap, jul. 14-én eljegyezte Szűs Juliskát Nagybecskereken.

— Áthelyezés. A kultuszminiszter Zachwa Pál módosi áll. polgári iskolai tanítót jelenlegi minőségében a szenicei áll. polgári iskolához helyezte át.

— A holnapi hangversenyt. Dr. Székelyhidy Ferenc hangversenyét holnap, csütörtökön este tartja meg a Városi színházban. Székelyhidy Ferenc a magyar királyi Operaház első lírai tenoristája, most a nyáron magas színvonalon álló művészi társulatot szervezett, hogy vezetése alatt magismertessék a vidéki városokkal a komoly zenének szépségeit. A művészek hangversenye önzetlen, mert nem anyagi javakért rendezik, hanem a nagybecskereki és környékbeli hadiárvaik javára. A művészi estélyen résztvesznek dr. Székelyhidy Ferenc tenorista, akinek művészete hazánk határain túl ismeretes, Moshammer Román hárfaművész, aki a bűbajos hangszereinek legnagyobb művésze. Állandóan vendégszerepel a bayruthi diszlocadásokon. ifj. Ábrányi Emil zeneszerző, a magyar királyi Operaház karnagya és Breuer Marianne hegedűművész. A hangverseny gazdag értékű műsora nagy érdeklődésre tarthat számot Nagybecskerek zenekedvelő közönségénél. Az érdeklődést különben mutatja, hogy a jegyek elővételben jórészt elkelték.

— Leszereinek az öreg népfőkelők. Szurmay Sándor honvédelmi miniszter a következő rendeletet intézte a nagybecskereki katonagyószályhoz:

— Az 1767, 1868 és 1869 születésű évfolyamokhoz tartozó népfőkelési szolgálatra bevonult egyének, amennyiben a tényleges katonai szolgálatban való meghagyásukat nem kérik — a nyugállományú és szolgálaton kívüli viszonybeli volt hivatásos havidijasok kivételével — a katonai szolgálatból megfelelő sorrendben szabadságoltatnak. Az 1867, 1868 és

1869 születésű évfolyambeli havidijasok és legénységi állományú egyének azonban, ha polgári foglalkozásukra nézve állami, vagy közszolgálatban állanak, a szolgálatban való meghagyásukat csak az esetben kérhetik, ha ehhez felettes polgári hatóságuk beleegyezését bírják.

A felettes polgári hatóság beleegyezése tehát ily irányú kérelmek előterjesztésénél az illetékes katonai parancsnokok előtt mindenkor igazolandó s ha a polgári hatóság a beleegyezést megtagadja, az illető egyén a katonai szolgálatban meg nem hagyható. Amennyiben egyeseknek a katonai szolgálatban való meghagyása az illetékes katonai parancsnokság által már engedélyeztetett, az illető egyén felettes polgári hatóságának beleegyezését utólag tartozik megszerezni. A honvédelmi miniszter ezenkívül közli, hogy új kategóriák leszerelése a küszöbön áll és felhívja a hatóságokat, hogy a leszerelés és a felszabaduló munkanélküliek elhelyezése tárgyában a szükséges intézkedéseket tegye meg.

— Hogyan lehet ecetet készíteni hátha? Veszünk vagy 30 filléért élesztőt, ezt 20 duka cukorral fél liter vízben felolvasztjuk és egy böszájú üvegbe töltjük, melyet aztán a konyhában meleg helyen, vászonnal lekötvén tartunk, legalkalmasabb erre a takaréktűzhely közelében, vagy annak tetején. Ha néhány nap múlva a folyadék már elég savanyu szaga, felöltjük vízzel 4 literre. Közben ami a háztartásban akad, mint például gyümölcs, lehámozott gyümölcsbőrök magháza, esetleg megromlott belfőt gyümölcs leve, vagy az élvezhetetlenné vált gyümölcs magjaitól megtisztítva is hozzáteendő. Ecetesé vált ellett paradicsom is nagyon alkalmas a hozzátevéshez. 4—5 hetenként az ecetet letöltjük, felforraltjuk, a meghűt és leülepedett ecetet aztán megfiltráljuk és jól bedugaszolt, beszarkolt üvegekben a felbontásig eltartjuk. A sürt és egyéb maradékhhoz új élesztőt és cukros oldatot leve, az ecetkészítést megszakítás nélkül folytathatjuk.

— Megint két fegyverhasználat Törökországban. A nagybecskereki csendőrszámparancsnokságot tegnap megint két fegyverhasználatról értesítették a vidéki őrsők. Pallaszon és Törökbecsén voltak kénytelenek megint a csendőrök fegyvert használni. Pallaszon Veres József csendőrmester Sánta János alörmmesterrel Gáspár János ottani lakos házában katonaszökevények után nyomozott. Gáspár János Pal nevű testvérbátyjával, aki szabadságos katona, ellenszegült a csendőröknek. Ezek szuronyt használtak és a két Gáspárt megsebesítették. Pal a combján, János pedig a karján sebesült meg súlyosan. Előbbit a nagybecskereki tartalékkórházba, utóbbit pedig a József-kórházba szállították. A másik eset Törökbecsén történt, ahol Mészáros Mihály csendőralörmmester Kocsó István népfőkelővel igazolásra szólította föl Tamasev Mirkó katonaszökevényt, aki az igazolást megtagadva, futásnak eredt. A csendőrmester utána költ. A golyó a vállán horzsolta és harképtelenné tette a szökevényt, akit erre a csendőrök elfogtak. A vizsgálat mindkét esetben megindult.

— Akik hadadékokat kaptak. Az elmúlt évben dr. Vázsonyi Vilmos volt igazságügyminiszter rendeletet küldött a főügyészeknek, hogy adjanak büntetéseik kitöltésére haladékokat azoknak az elítélteknek, akiknek a büntetése nem haladja meg a két évet. Törv. Gusztáv igazságügyminiszter most új rendeletet küldött a főügyészeknek. Ez a rendelet lényegesen megváltoztatja az addigi állapotot. A függőben levő büntetések szeptember elsejétől kezdve az eddiginél szélesebb mederben hajtandók végre. A végrehajtás szempontjából a büntettek két csoportba oszthatók. Az első csoportba azok tartoznak, akik egy évnél hosszabb időre vannak elítélve, vagy pedig ha rövidebb szabadságvesztés is a büntetésük, de egyéniségüknel, vagy pedig cselekményük minőségénél fogva a veszedelmes elemek közé tartoznak. Veszedelmes elemek nemcsak azok, akik mint hivatásos büntettek a közbiztonságra természetükkel fogva veszedelmesek, hanem azok is, akik a hadviselés érdekeit sértő bűncselekményeket vagy pedig árdrágító visszaéléseket követtek el és ezért jogerősen elítéltek, vagy akikről

MODERN MOZI

Az Orientben (Aradaczi-ut)
TELEFONSZÁM 312.

Csütörtök, július hó 18 án
csak egy előadás este 9 óra.

A föld kincse.

Dráma 3 felvonásban.

Főszereplők: Vanda Traumann és
Viggo Larsen.

Jön: Dorrit Weixler
Henny Porten.

Helyárak:

Pályafűtés 1 80 K. I. hely 1 50 K. II. hely
1. K. III. hely 60 fillér.

megállapítható, hogy fontos közérdeket, különösen a hadviselés érdekét, a közrendet, a közbiztonságot, vagy az itthonmaradt lakosság fontos életszükségleteinek kielégítését sértő vagy veszélyeztető visszaéléseket ismételtel követtek el, vagy alaposan feltehető, hogy szabadlábán hagyásuk esetén az ilyen visszaéléseket folytatni fogják. A második csoportba tartoznak a többi szabadlábán levő elítéltek. Ezek büntetésének végrehajtására később kerül a sor.

— 30 kocsis harsását fogták. Szegedről jelentik: A Tiszából tegnap egy nyolevan kilós harsását fogták ki a halászatot. A jó fogásnak igen megörültek, a mai viszonyok között kincset ér egy nyolevan kilós harsása.

— Rendőrbírói ítéletek. G. Janka feljelentette kihágásért Tajti Antal, a 38-as számú bérkocsist. A feljelentés előzménye ez: G. Janka elküldte a bérkocsis standra Kaskótó János tanoncot, hogy számára egy bérkocsit hozzon. Csak a 38-as számú bérkocsis volt a standon. Mikor a tanonc megmondta, hogy kinek a részére kell a kocsis, Tajti bérkocsis ezt üzentte:

— Mond meg a G. kisasszonynak, hogy van időm, de őt nem viszem...

A rendőrbíró kihallgatta először Kaskótó Jánost, aki előadta, hogy a kocsis azzal az indoklással tagadta meg a fuvar vállalását, hogy: Ja, a G. lányt? Az kocsikázni szokott, azt nem viszem!

Tajti Antal bérkocsis előadta, hogy szabad idejében bárkitől vállalja a megbízást, még attól is, akiket jól ismer és tudja, hogy nem a legavallérossabban fizetnek, de a panaszossal egy izben szóváltása volt, amikor is az kijelentette, hogy többé nem ül föl a kocsijára és amennyiben valakit a bérkocsisállomásra küld és csak Tajti lenne ott, ne is vállalja a fuvar, mert úgy sem ül föl a kocsijára. Ezért mondta ő, hogy „ja, a G. lányt nem viszi.” A rendőrbíró ez alapon felmentette a bérkocsist. — Erszki Zsiva 60 éves halászt a csendőrség feljelentette, hogy halászejeg nélkül halászoit. Ókrós Mihály rendőr egy izben tetten is érte, amint egy negyed kilós pontyot húzott ki a Bégából. A rendőrbíró 20 kor. pénzbírságra ítélte Erszki Zsivát.

— Felvétel a nagybecskereki tanítói konviktusba. A „Délmagyarországi Tanítóegylet” nagybecskereki fiukonviktusába az 1918—1919-iki iskolai évben 50 tanuló vétetik fel. A felvett növendékek mosáson kívül teljes ellátást kapnak, még pedig: a) a „Délmagyarországi Tanítóegylet” rendes tagjai és Torontálvármegye területén lakó köztisztviselők gyermekei évi 600 K, b) oly tanítók gyermekei, kik nem tagjai az egyletnek, évi 700 K és c) nem tanítók és nem tisztviselők gyermekei évi 1000 K ellátási díj fizetése mellett. Ezenkívül az a) és b) alatt említettek évi 20 K felvételi és 6 K orvosi-, a c) alattiak pedig évi 25 K felvételi és 10 K orvosi díjat fizetnek. A tartásdíj az egész tanévre szól és 10 egyenlő részletben havonként előre fizetendő. Minden növendék

köteles azonkívül egész évre 8 kg. tiszta sertésszirt beszolgáltatni. Indokolt esetben, a felügyelő bizottság egyes arra szorult tagtársaknak évközben némi kedvezményt nyújt. A felvétel iránti jelentkezés, amelyhez a tanuló utolsó bizonyítványa, a kötelező nyilatkozat, (mely a konviktusi gondnoktól 20 filléres címzett boríték b. küldésére kapható) valamint orvosi bizonylat esatoandó, legkésőbb folyó évi augusztus hó 5-ig Wégling István áll. el. isk. igazgató, felügy. bizottsági elnökhöz, Nagybecskerek Honvéd-utca 5. sz. küldendő be. Az egyleti tagoknak tagsági levéllet és az utolsó nyugtával, köztisztviselőknek pedig közvetlen hivatali főnökük nyilatkozatával kell a kedvezményre való igényjogosultságukat igazolniuk.

— A Városi Műt. Telt ház és páratlan hatás mellett mutatta be tegnap a városi mozi hatalmas, nagystíli attrakciójának, a Cabiriának második, befejező részét, melynek fenomenális, eddig alig látott felvételei, köztük Kartagó ostroma és az átvonulás a sivatagon, többször hangos tetszésnyilvánítást váltottak ki a közönségből. Az előadást ma megismétlik. A városi mozi legközelebbi műsorán is elsőrangú filmek szerepelnek. Ezek: „Egy asszony, három férj”, „A méltóságos szobalány” Henny Portennel, „A halálhajó” Psylanderrel a főszerepben és Kiss József szenzációs költeménye a „Jehova”.

— A Bégába dobta a gyermeket. Temesvárról jelentik: Négy nap előtt a kalapgyár közelében egy öbönnapos eszesemő hulláját fogták ki a Bégából. A rendőrség megindította a nyomozást a bestiális anya után és Hegedűs detektív kiderítette, hogy a magáról megfélekezett nő Kocsis Imréné, aki Erzsébetváros, Király-utca 36. szám alatt lakik. A rendőrségen Kocsis Ferencné bevallotta, hogy magától azért dobta a Bégába, hogy megszabaduljon tőle. Vallomása után letartóztatták.

— A föld kincse. A Modern Mozi a mozgóképszínházak legjobban sikerült újdonságát, „A föld kincse” című 3 felvonásos drámát vette műsorára, mely holnap, csütörtökön este kerül bemutatásra egy előadásban. A dráma főszereplői Vanda Traumann és Viggo Larsen élőnyesen ismert moziművészek. A drámán kívül a gyönyörű kísérőműsor fogja az est programját kiegészíteni. Szombat és vasárnap az idei évad nagyhatású filmszenzációját fogja a Modern Mozi bemutatni, melyben a leghíresebb színművészek, Dorrit Weixler és Henny Porten kreálják a főszerepet.

Elzárásra ítélt cipész.

— Saját tudósítónktól. —

Nagybecskerek, július 17.

Az új cipőrendelet tudvalevőleg július elsején életbelépett. A cipészek a rendeletben megszabott árakért kötelesek lábbelit készíteni. A miniszteri rendelet előírja a kihágást elkövető cipészek szigorú megbüntetését. A nagybecskereki rendőrbíró tegnap hozta meg első ítéletét, amely az új rendeletbe ütköző kihágást állapít meg és husz napi elzárással, továbbá külön ötven napi elzárásra átváltoztatható ezer korona pénzbüntetéssel sújt egy nagybecskereki cipészt: Ferenczy Jánost, akinek a Fő utcán van cipészüzlete.

Gál Lajosné alsóeleméri lakos jelentette fel Ferenczy Jánost cipődrágításért. Gálné két pár sárga női felcipőt csináltatott Ferenczynél, aki a két pár felcipőért összesen ötszázhatvan koronát kért és kapott.

A rendőrbíró a tegnap megtartott tárgyaláson Ferenczy Jánost az új cipőrendeletbe ütköző kihágásért árdrágítás címén husz napi elzárásra és ötven napi elzárásra átváltoztatható ezer korona pénzbírságra ítélte. Kötelezte ezenkívül, hogy 290 koronát tizenöt nap leforgása alatt fizessen vissza a panaszosnak, mert a két pár cipőért, másodosztályú minőségűnek véve azokat, legfeljebb 270 koronát szabad felszámítani.

Súlyosbító körülménynek vette a rendőrbíró, hogy a terhelt hasonló eselekményéért márült öt napot a rendőrségen. Az elítélt felebbezett.

Mindazon tisztelt részvényeseinket, kiknek részvénykibocsátási prospektusunkat nem küldöttük meg, ezuttal van szerencsénk felkérni, hogy

részvénytőkénnek

300.000 koronától 500.000 koronára

való felemelése céljából kibocsátandó új 2000 darab részvénye vonatkozó elővételi jogukat legkésőbb

folyó hó 20-áig bezárólag

gyakorolni szíveskedjenek, mert ezen időn túl a részvényesek által esetleg át nem vett részvények felét az igazgatóság szabadon fog rendelkezni.

Minden 3 darab régi részvény után egy darab új részvény vehető át 140 korona kibocsátási áron, mely összesen felül darabonként 3 korona kibocsátási költség, valamint a f. évi január hó 1-től a befizetés napjáig számítandó 5%-os kamat fizetendő.

Ennek ellenében az új részvények már az 1918. évi osztalékban részesülnek. Nagybecskerek, 1918. július 13.

Nagybecskereki Népbank Részvénytársulat.

2100—1918 rk. szám. 1128

Hirdetmény.

A magyar kir. miniszteriumnak 2998—1918. M. E. számú rendelete alapján közhírré teszem, hogy a szilvaért, szilvakészítményekért és szilvaivért követelhető legmagasabb árak megállapítása tárgyában kiadott 2946—1918. M. E. számú rendelet a következőképen módosított:

A magyar kir. miniszterium a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott törvényes rendelkezések alapján a következőket rendeli:

A szilvaért, szilvakészítményekért és szilvaivért követelhető legmagasabb árak megállapítása tárgyában az 1917. évi augusztus hó 16-án 2946—1917. M. E. szám alatt kiadott rendelettel megállapított legmagasabb árak helyébe az alábbi legmagasabb árak lépnek:

1. őszi szilva 33 korona helyett 40 korona,
2. nyári szilva 22 korona helyett 28 korona,
3. a nyári szilvából készült 3—4% szesztartalmu cefre 20 korona helyett 22 korona,
4. az őszi szilvából készült 5% vagy ennél magasabb szesztartalmu cefre 30 korona helyett 32 korona.

Egyebekben a 2450—1916. M. E. számú rendelet rendelkezései érvényben maradnak.

Jelen rendelet kihirdetésének napján lép életbe.

Aki a fent megállapított áraknál magasabb árt követel, kihágást követ el 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel és 6 hónapig terjedhető elzárással fog büntettetni.

Nagybecskerek, 1918. július hó 16-án.

Dr. Deák Vidor s. k.
rendőrkapitány.

AKI

valamit tud, lát vagy hall, közölje a „TORONTÁL”-al.

Telefonszám 21.

Telefonszám 21.

ÉGETETT MÉSZ

egész kocsirakományokban ab
feladóállomás prompt szállítandó
a legolcsóbb napiáron kapható

KOHN ADOLF ÉS FIA

Telefon 229. Temesvár-Gyárváros. Telefon 229.

706

A párdányi járás főszolgabírájától.

2604—1918. szám.

Pályázati hirdetés.

Torontálvármegyének érvényben lévő 1636. kgy. 33141—900. sz. kéményseprési szabályrendeletének 2. §-ában felsorolt 10-ik és 12-ik kéményseprési körületében, mely körület Jánosföldre, Csebzre, Szerbszentmárton, Torontáldinyés és Ujjpéc községekből áll és székhelye Ujjpéc, lemondás folytán a kéményseprőmesteri állás megüresedett, miért is felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1884 évi XVII. t.-c. 4. §-ában előírt képesítésüket és ezen t.-c. 12. §-ában előírt megbízhatóságukat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket f. évi aug. 15-ig hozzám annál inkább nyújtsák be, mert a később érkezetteket figyelembe venni nem fogom.

A kéményseprési díjak az idézett vm. szabályrendelet 4. §-át módosító 547. kgy. 17114—1917. thgi bizottsági határozattal, továbbá az 1054. kgy. 13324—1918. sz. még nem jogerős thgi bizottsági határozattal vannak megállapítva.

Párdány, 1918. évi július hó 5-én.

Hertelendy, főszolgabíró.

Keresek

egy ügyes és komoly
fűszerkereskedősegédet
mielőbbi belépésre.

Jelentkezni lehet d. u. 6—7 óra között.

Klauber Vilmos és Társa
fűszerkereskedésében Nagybeccskerek,
Gabona-tér 6. szám.

2 jobb házból való 13—14
éves fiú, lehetőleg helybeli,

inasnak

fizetéssel felvétetik.

Dr. Guttmann Jakabné és fiai.

Egy ügyes

szakácsnő

azonnali belépésre felvétetik,
havi 70—80 korona fizetéssel.

Bulovác Istvánné
Hunyadi-u. sarkán.

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Nagybeccskereken.

Váraljai-utca 4. szám alatt egy 2
szoba és mellékhelyiségekből álló

lakás

augusztus 1-től kiadó, gyermek
nélküli családnak.

Érdeklődni lehet a házmesternél.

3158—1918. rk.

1128

Hirdetés.

Közhirre teszem, hogy a szénügyek
kormánybiztosa 1600—918. sz. a. a
következőket rendeli:

1. §. Szenet, brikettet vagy kokszt
csak arra a célra szabad felhasználni
amelyre azt az Országos Szénbizottság
a fogyasztóhoz intézett értesítése szerint
kiutalta.

Aki szenet, brikettet, vagy kokszt
kereskedőtől vásárol, az amennyiben az
említett tüzelőanyagokat nem kiszállítási
jegy vagy vásárlási igazolvány alapján
vásárolja, köteles a kereskedővel közölni
azt a célt, amelyre a vásárolt szén, bri-
kett, vagy kokszt felhasználni kívánja.
A kereskedő köteles a fél által megje-
lölt célt a számlában vagy szállítási je-
gyen feltüntetni. A kereskedő nyilvan-
tartást tartozik vezetni arról, hogy kinek,
milyen célra és milyen mennyiségben
szolgáltattott ki szenet, brikettet vagy
kokszt.

Háztartási célokra a kiszolgáltattott
szén, brikett vagy kokszt kizáróan ház-
tartási célokra, ipari vagy mezőgazd-
sági célokra kiszolgáltattott szén, brikett
vagy kokszt pedig csupán annak az ipari
vagy mezőgazdasági üzemnek a céljaira
használható fel, amelyre azt az Ország-
os Szénbizottság kiutalta, vagy a ke-
reskedő kiszolgáltatta.

2. §. Aki a jelen rendelet rendel-
zéseit megszegi vagy kijátsza, az ameny-
nyiben cselekménye súlyosabb büntető
rendelkezés alá nem esik, kihágást
követ el és a 4956—1917. M. E. számú
rendelet 7. §-a értelmében hat hónapig
terjedhető elzárással és kétezer koronaig
terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő;
ama készletek tekintetében pedig, amelyre
nézve a kihágást elkövették, a törvény
értelmében elközbánsnak van helye. A
kihágás miatt eljárásra hivatott hatóság-
got az idézett 4956—1917. M. E. számú
rendelet 7. §-a állapítja meg.

3. §. E rendelet 1918. évi március
hó 21-én lép életbe. Területi hatályára
nézve a 4956—1917. M. E. számú ren-
delet 8. §-a irányadó.

Nagybeccskereken, 1918 július 3. án.

Dr. Deák, rendőrkapitány.

Kávéházban, ven-
dégelőben kérjük a
„TORONTÁL“-t

Hirdetmény.

A magyar királyi belügyminiszter urnak
74274/VII—1918. számú körrendelete alap-
ján közhirre teszem, hogy minden termelő
köteles termésének cséplés céljából való
elhelyezésére a részére kijelölt szérút (eset-
leg saját szérút) igénybe venni és gaboná-
ját cséplés végett más szérúre nem hord-
hatja.

A magánosok tulajdonába lévő szérút
illetőleg a kijelölt közös szérút a behordás
megkezdésétől a cséplés befejeztéig állan-
dó felügyelet alatt kell tartani. A kazlat,
a csomókat (boglyákat) úgy kell elhelye-
zni, hogy az uralkodó szél irányában azok
szélessége és ne a hosszúsága jusson, úgy,
hogy tűz esetén az uralkodó szél iránya
a szikrákat lehetőleg ne a város felé vigye.

A tüztávlatok betartására és különösen
arra kell figyelmet fordítani, hogy az
egyes szérúk az épületektől, valamint a
vasutaktól legalább 100 méternyi távolsá-
gra legyenek.

A kazlak szélességben és hosszúságban
egymástól 10 méternyi távolságra legye-
nek elhelyezve.

A szérút állandóan nagyobb mennyiségű
és több helyen elosztott porhanyított föld-
det, valamint megfelelő számú ást, kapát,
gereblyét, ekét, szikraesapót és vízfordá-
sra alkalmas vedret kell készletben tar-
tani.

A szérút, ha az legyőzhetetlen akadály-
ba nem ütközik, lehetőleg bő víztartalmu
esetleg több mezei kutat kell létesíteni, me-
lyeket az élet- és vagyonbiztonság, vala-
mint a víznek, a hulladékoktól való men-
tesítése céljából megfelelőleg be kell fedni.

Ahol kutak nem volnának létesíthetők,
ott — ha lehetséges — minden gazda kö-
teles terményei összehordásának megkezdé-
sekor, kéd-, vagy hordóban — a tüzoltá-
sra szükséges megfelelő mennyiségű víz-
ről gondoskodni.

A közös szérúk őrzésével, valamint an-
nak a tüzoltáshoz szükséges eszközökkel
való ellátásával felmerülő kiadások a ter-
melőket — termésük arányában, illetőleg
a kiesélt gabona mennyiségének arányá-
ban — terhelik.

A szérúkon használandó gőzcséplőgép a
szérúre csak akkor helyezhető el, ha annak
a tüzelő- és szikrafogó szerkezete a tüzbizton-
sági követelményeknek megfelel.

Azoknál a gőzcséplőgépeknél, amelyek-
nek hamulédája nem úgy van szerkesztve,
hogy a kihulló salak vizbe kerülve, azonnal
elaludjék, a cséplés tartama alatt a hamu
láda alá megfelelő nagyságu gödröt kell
ésni és azt időnkint vízzel megtölteni.

Különös gondot kell arra fordítani,
hogy nagy szél esetében, amennyiben a
helyi körülmények azt esetleges tüzvész
megelőzése érdekében megkövetelik, a csé-
plőgép működése szüneteljen.

Robbanó anyagokkal (benzin, petroleum
stb.) hajtott motorokkal való cséplés esetén
a robbanó anyagok tartása és felhasználá-
sára nézve fennálló szabályokat szigorúan
be kell tartani.

A szérút, a kazlak közelében dohányozni
tilos.

A szérút foglalkozóknak csak az erre
kijelölt helyen és időben szabad a dohányo-
zás.

A szérút idegenek és főként serdületlen
gyermeknek nem tartózkodhatnak.

Ezen rendelet hatályosságának biztosí-
tása érdekében a szérút igénybe vett ter-
melők kötelesek az előírt óvintézkedések
pontos betartásának ellenőrzéséről a ma-
guk körében is szoros felügyelet útján gon-
doskodni.

Azok akik ezen rendeletben foglalt ren-
delkezéseket vagy tilalmakat megszegik,
amennyiben cselekményük súlyosabb bü-
ntető rendelkezés alá nem esik, az 1879:XL.
t.-c. 141. szakasza értelmében büntetendők.
Nagybeccskerek, 1918 július hó 5-én.

Dr. Deák Vidor s. k.,
rendőrkapitány.

Kiadó: Pleitz Fer. Pál.